

Justitsministerens talepapir vedrørende besvarelse af samrådsspørgsmål C om forholdet mellem L 288 og grundlovens § 26 og samrådsspørgsmål D om grundloven og dansk fortrydelsesret vedrørende euroen

Besvarelse af spørgsmål stillet af Folketingets Europaudvalg til udenrigsministeren den 15. august 2000 vedrørende L 288 om Danmarks deltagelse i den fælles valuta.

Spørgsmål 264

Ministeren bedes - som lovet på Europaudvalgets møde den 8. august 2000 - oversende talepapirerne til besvarelse af samrådsspørgsmål C angående forholdet mellem L 288 og grundlovens § 20, som siger, at "Kongen har ret til at lade slå mønt i henhold til loven", og D angående grundloven og dansk fortrydelsesret vedrørende euroen - jf. L 288 bilag 6.

Svar

Der henvises til vedlagte bilag

Udkast til besvarelse af samrådsspørgsmål C og D af 14. juni 2000 fra Folketingets Europaudvalg vedrørende forslag til lov om Danmarks deltagelse i den fælles valuta (L 288 - bilag 6)

Spørgsmål C:

"Vil ministeren redegøre for forholdet mellem L 288 og grundlovens § 26, som siger, at "Kongen har ret til at lade slå mønt i henhold til loven"?"

Spørgsmål D:

"Vil ministeren redegøre for, om grundloven kræver, at Danmark har fortrydelsesret i forbindelse med en eventuel deltagelse i euroen, og om denne fortrydelsesret i givet fald vil være til stede?"

Svar:

1. Jeg vil gerne begynde med at takke for den mulighed, som samrådet giver mig for at redegøre for to grundlovsspørgsmål, der har været fremme i den offentlige debat om Danmarks deltagelse i den fælles valuta.

2. I spørgsmål C beder udvalget om en redegørelse for forholdet mellem lovforslaget og

grundlovens § 26. Efter denne bestemmelse har kongen ret til at lade slå mønt i henhold til loven.

Jeg går ud fra, at anledningen til spørgsmålet er Justitsministeriets notat af 25. april 2000 om visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med en dansk tiltrædelse af Den Økonomiske og Monetære Unions 3. fase med den fælles valuta. Notatet er den 2. maj 2000 fremsendt til bl.a. Europaudvalget.

Lad mig for overskuelighedens skyld begynde med at gengive konklusionen i notatet:

Den er for det første, at Danmarks tiltrædelse af ØMUens 3. fase med den fælles valuta nødvendiggør anvendelse af den særlige procedure i grundlovens § 20. Det skyldes, at Danmark i givet fald vil overlade nye beføjelser, der efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, til EF.

Konklusionen er for det andet, at anvendelse af proceduren i § 20 er tilstrækkelig. Danmarks tilslutning til den fælles valuta forudsætter altså ikke en ændring af grundloven.

3. Den bestemmelse i EF-Traktaten, der har givet anledning til spørgsmålet om mønter og sedler, er artikel 106, stk. 1, 2. pkt. Denne bestemmelse giver Den Europæiske Centralbank ret til at udstede pengesedler med status af lovligt betalingsmidler i Fællesskabet. Bestemmelsen giver derimod ikke Centralbanken ret til at udstede mønter.

Spørgsmålet er, om det forhold, at Centralbanken får ret til at udstede pengesedler, indebærer overladelse af det kongelige prerogativ i grundlovens § 26 til at lade slå mønt. Det er her, sondringen mellem mønter og sedler bliver relevant.

4. Efter Justitsministeriets opfattelse må spørgsmålet besvares benægtende. Det skyldes, at grundlovens § 26 netop kun kan antages at omfatte mønter og altså ikke sedler.

Jeg er opmærksom på, at denne retsopfattelse har givet anledning til diskussion i offentligheden. Og det er for så vidt helt naturligt: sondringen mellem mønter og sedler kan jo umiddelbart forekomme noget kunstig.